

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **Z. G.**, zastoupený JUDr. Vladimírem Špačkem, advokátem se sídlem Tyršova 64, Náchod, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1987/7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. 1. 2016. č. j. 52 Ad 9/2015 - 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. 1. 2016, č. j. 52 Ad 9/2015 - 22, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 12. 6. 2015, č. j. 11048-5/2015-900000-302, kterým bylo podle ust. § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 16. 1. 2015, č. j. 3756/2015-590000-11, kterým byl stěžovatel propuštěn se služebního poměru z důvodu, že dne 6. 12. 2014 řídil osobní motorové vozidlo zn. Škoda Felicia pod vlivem návykové látky (hodnota alkoholu v krvi činila 1,71 ‰).

Krajský soud v odůvodnění rozsudku odmítl tvrzení stěžovatele, že pro ukončení pracovního poměru podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru nebyly splněny zákonné podmínky ve smyslu ust. § 198 citovaného zákona. Krajský soud se ztotožnil s názorem, že byla splněna povinnost Celního úřadu pro Pardubický kraj (dále jen „celní úřad“) spočívající

v informování odborové organizace o záměru propustit stěžovatele ze služebního poměru. Celní úřad rozhodl o ukončení pracovního poměru stěžovatele po obdržení vyjádření odborové organizace ve smyslu ust. § 198 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, v němž bylo uvedeno, že tato bere rozhodnutí ředitele celního úřadu propustit stěžovatele ze služebního poměru na vědomí. Podle krajského soudu byl důvod propuštění stěžovatele jasně prokázán a ani stěžovatelem nebyl po celou dobu řízení rozporován. Bylo tedy zcela zjevné, že vyjádření odborové organizace lze jednoznačně vyložit ve smyslu souhlasu s postupem celního úřadu. Krajský soud proto neshledal důvod ke zrušení napadeného správního rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že jeho služební poměr nebyl ukončen v souladu se zákonem, neboť nebyly splněny všechny zákonné podmínky ve smyslu ust. § 198 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona o služebním poměru. Odborová organizace má právo projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se skončení služebního poměru. Odborová organizace však byla vyrozuměna oznámením a nikoliv písemným návrhem na projednání a zaujetí stanoviska. Navíc sdělila pouze to, že bere rozhodnutí ředitele celního úřadu propustit stěžovatele na vědomí. Zaujmout stanovisko však znamená věcně se vyjádřit k dané problematice takovým způsobem, z něhož je patrný závěr, o kterém není žádných pochyb. Pro podporu svého závěru poukázal stěžovatel na stanovisko pléna Nejvyššího správního soudu k výkladu vztahu ust. § 64 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 14 odst. 1 písm. i) zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dále poukázal na to, že pokud má odborová organizace projednat návrh a současně k němu zaujmout stanovisko, musí k tomu mít časový prostor 15 dnů (viz § 198 odst. 2 zákona o služebním poměru). V případě stěžovatele však odborová organizace zaslala celnímu úřadu informaci bezodkladně. Stěžovatel dále zpochybňoval řízení před odborovou organizací při vydávání předmětné informace. Podle jeho názoru krajský soud nesprávně posoudil právní otázku povahy stanoviska odborové organizace, zejména jeho minimální obsahové náležitosti, ale také smysl a účel zákonného ustanovení a nesprávně právně posoudil povinnosti služebního funkcionáře vyplývající z ust. § 198 zákona o služebním poměru. Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Generální ředitelství cel se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnilo se závěry krajského soudu. Podle jeho názory byly splněny zákonné podmínky pro propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Služební funkcionář celního úřadu zaslal odborové organizaci návrh rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru, na které reagovala písemným stanoviskem, ze kterého vyplývá, že návrh na propuštění stěžovatele byl řádně projednán. Obě písemnosti je třeba posuzovat podle jejich obsahu, přičemž odkaz na stanovisko Nejvyššího správního soudu je nepřijatelný. Podle Generálního ředitelství cel bylo postupováno v souladu s právními předpisy, a proto je kasační stížnost nedůvodná.

Stěžovatel v replice k vyjádření Generálního ředitelství cel nad rámec tvrzení uvedených v kasační stížnosti vyslovil souhlas s tím, že listiny je nutno posuzovat podle jejich obsahu. Nesouhlasí však s tím, že by v daném případě bylo vydáno stanovisko odborové organizace. Poukázal na právní předpisy, ve kterých jsou stanoviska upravena. Podle jeho názoru musí být ve stanovisku obsažen názor, ze kterého vyplývá kladný či záporný názor k dané problematice. Služební funkcionář měl vyčkat do vydání stanoviska, což však neučinil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

pokračování

Podle obsahu správního spisu ředitel celního úřadu zaslal dne 16. 1. 2015 odborové organizaci písemnost označenou „*Předání návrhu rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru k vyjádření odborovému orgánu*“, v níž uvedl, že v souladu s ust. § 198 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru předává odborové organizaci k projednání a vyjádření návrh rozhodnutí o propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Dále v ní popisuje jednání, kterého se dopustil s tím, že odborová organizace má možnost nahlédnout do příslušného spisu. Odborová organizace reagovala přípisem označeným „*Projednání návrhu rozhodnutí na skončení služebního poměru*“, v němž se mimo jiné uvádí, že „*odborová organizace bere rozhodnutí ředitele celního úřadu propustit příslušníka Z. G. (osobní číslo X) na vědomí*“. Rozhodnutím ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 16. 1. 2015, č. j. 3756/2015-590000-11 byl stěžovatel propuštěn ze služebního poměru s odkazem na ust. § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, podle něhož může být příslušník propuštěn, jestliže porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženého jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Stěžovatel citované ustanovení naplnil tím, že dne 6. 12. 2014 řídil osobní motorové vozidlo pod vlivem návykové látky, když mu byla při dechové zkoušce na alkohol, provedené hlídkou Policie ČR, naměřena hodnota alkoholu v dechu 1,71 ‰.

Stěžovatel toto své jednání nezpochybňoval, pouze poukazoval na porušení ust. § 198 odst. 1 písm. d) a odst. 2 zákona o služebním poměru, z čehož dovozoval nemožnost propuštění ze služebního poměru.

Podle ust. § 198 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru odborová organizace, která působí v bezpečnostním sboru, má právo na informace a na projednání záležitostí, které se týkají výkonu služby, a dále je oprávněna projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se skončení služebního poměru. Podle odst. 2 citovaného ustanovení nevyjádří-li se odborová organizace k návrhu na projednání a zaujetí stanoviska ve věcech uvedených v odstavci 1 písm. a) nebo d) až g) do 15 dnů ode dne, kdy jí byl doručen písemný návrh, nebo v dohodnuté lhůtě, postupuje služební funkcionář dále bez jejího stanoviska.

Jak tedy vyplývá ze správního spisu, ředitel celního úřadu zaslal před svým rozhodnutím odborové organizaci návrh v souladu s ust. § 198 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru. Umožnil tak odborové organizaci uplatnění jejich práv ve smyslu citovaného ustanovení, tj. projednat a zaujmout stanovisko k propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Odborová organizace věc projednala a návrh na propuštění vzala na vědomí. Je třeba zdůraznit, že zákon o služebním poměru nestanoví, že by odborová organizace musela vyslovovat souhlas s propuštěním příslušníka. Pouze má právo věc projednat a zaujmout k ní stanovisko. Citovaný zákon rovněž neupravuje, jakou formu má stanovisko mít.

Stěžovateli lze dát sice za pravdu v tom, že stanovisko odborové organizace mohlo v zájmu jednoznačnosti obsahovat příhodnější formulaci pro vyjádření jejího souhlasu s propuštěním stěžovatele ze služebního poměru, ale to neznamená, že by stávající obsah stanoviska vykazoval tak závažné nedostatky, které by nebylo možno interpretací s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem tohoto případu překlenout. Jak vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 6. 2002, sp. zn. IV. ÚS 50/01 „*obvykle se obsah právního úkonu zjišťuje ze slovního vyjádření. Ovšem slovní znění není vždy jednoznačným vodítkem ke zjištění skutečného obsahu projevu vůle, a proto je třeba brát zřetel i na ostatní okolnosti, za kterých byl projev vůle učiněn; jde o užití jedné z právně hermeneutických metod respektující text a jeho textový rámec - kontext, jakož i okolnostní (situační) kontext.*“ Nutnost vykládat projev vůle nejen podle slovního vyjádření, ale i s přihlédnutím k okolnostem, za kterých byl daný projev učiněn, Ústavní soud akcentuje také v usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 2511/09, v němž vyslovil, že v případech, kdy „*slovní znění není vždy jednoznačným vodítkem ke zjištění skutečného obsahu projevu vůle, je třeba brát zřetel i na ostatní okolnosti,*

za kterých byl projev vůle učiněn“. S ohledem na citovanou judikaturu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s názorem krajského soudu, že za situace, kdy byl důvod propuštění stěžovatele ze služebního poměru zcela jednoznačně prokázán a ani stěžovatelem nebyl rozporován, nebyl důvod k tomu, aby odborová organizace v této věci zaujímala jakákoliv rozsáhlejší stanoviska a její vyjádření v tom smyslu, že „bere rozhodnutí ředitele celního úřadu propustit příslušníka Z. G. (osobní číslo X) na vědomí“, lze jednoznačně interpretovat ve smyslu souhlasu s navrhovaným postupem ředitele celního úřadu. Bylo by nelogické vykládat předmětné vyjádření ve smyslu naznačeném stěžovatelem, tedy jako pouhé seznámení se s návrhem ředitele celního úřadu s tím, že podrobnější stanovisko obsahující souhlas či nesouhlas s propuštěním stěžovatele, bude teprve následovat. Pro správnost tohoto závěru svědčí rovněž skutečnost, že předmětná listina je označena jako „Projednání návrhu rozhodnutí na skončení služebního poměru“, z čehož lze usuzovat, že odborová organizace považovala návrh z její strany za projednaný, byť se stručným odůvodněním. Jakkoliv jiná interpretace obsahu tohoto stanoviska by v daném případě postrádala logické opodstatnění.

Poukazoval-li pak stěžovatel na ust. § 198 odst. 2 zákona o služebním poměru, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě se odborová organizace k návrhu služebního funkcionáře vyjádřila bezodkladně, a proto služební funkcionář neměl důvod čekat na uplynutí 15 dnů ve smyslu citovaného ustanovení. Opačný výklad by znamenal, že by bylo možno příslušníka, a to za jakékoliv zavrženíhodné jednání, propustit vždy až po uplynutí 15 dnů, což nemá oporu v právní úpravě. Smyslem stanovení 15-ti denní lhůty v citovaném ustanovení je, aby bylo možno v řízení pokračovat ve správním řízení i v případě, kdy odborová organizace v uvedené lhůtě nesdělí své stanovisko. Nelze tedy vytýkat služebnímu funkcionáři, že rozhodl na základě vyjádření, které bylo vydáno dne 16. 1. 2015. Podle zákona o služebním poměru není služební funkcionář oprávněn kontrolovat, zda bylo stanovisko vydáno v souladu se stanovenou procedurou ap. V této souvislosti lze poukázat na to, že ani negativní stanovisko odborové organizace by neznemožnilo propuštění stěžovatele ze služebního poměru. Podle ust. § 184 zákona o služebním poměru může být dokonce prvním úkonem v řízení doručení rozhodnutí o propuštění, jestliže služební funkcionář zjistil takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2010, č. j. 6 Ads 56/2010 - 89).

Jako nepřijatelný vyhodnotil Nejvyšší správní soud i poukaz stěžovatele na stanovisko pléna Nejvyššího správního soudu, které bylo vydáno podle ust. § 19 s. ř. s. V daném případě nebylo zaujímáno stanovisko ve smyslu s. ř. s., ale stanovisko ve smyslu ust. § 198 zákona o služebním poměru. Účel obou stanovisek je zcela odlišný. Totéž platí i pro stěžovatelovy odkazy na (závazná) stanoviska podle zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 107/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů ap. Účel těchto stanovisek, jakož i procedura jejich přijímání, se zásadním způsobem liší od stanovisek odborové organizace ve smyslu zákona o služebním poměru. Stejně tak jsou pro věc nepodstatná další tvrzení nemající přímou relevanci k propuštění stěžovatele ze služebního poměru (poukaz na § 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ap.).

S ohledem na výše uvedené není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi,

pokračování

který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a Generálnímu ředitelství cel žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu